

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina L. 2.000

Letna naročnina L. 4.000

Letna inozemstvo L. 5.000

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVI. - Štev. 48 (1330)

Gorica - četrtek, 5. decembra 1974 - Trst

Posamezna številka L 100

Ni lahko biti dosleden kristjan

Ko sv. Anzelm govori o Mariji, pravi tudi tole: »Bog je vse ustvaril, a Marija je rodila Boga. Bog je vse naredil, a sam se je naredil iz Marije. Tisti, ki je mogel vse narediti iz nič, ni hotel pokvarjenega prenarediti brez Marije.«

Kar je Bog na poseben način prenaradil in posvetil po Mariji, je tudi spočetje in rojstvo človeških otrok. To izpričuje Cerkev s tem, da v svoji liturgiji obhaja dva praznika prav v spomin dveh spočetij, to je praznik brezmadežnega spočetja Marije Device in praznik oznanjenja Marijinega, to je praznik spočetja Jezusovega v brezmadežnem telesu Marijinem. Prav ta dva praznika naj bi kristjane in z njimi vse poštene ljudi spominjala, kako nekaj velikega in svetega je začetek vsakega novega človeka.

Toda ljudje smo že od vsega začetka takšni, da vse, kar je svetega in skrivnostnega, radi umažemo in ogrdimo. Radi umažemo in ogrdimo dobro ime in čast bližnjega z obrekovanjem; radi ogrdimo ime božje z bogokletstvom; sploh radi umažemo vse, kar je čistega. Danes še posebej ne moremo trpeti nekaterih čistih reči: narave, okolja, vode in družinskega življenja.

To slednje je Bog zaščitil z dvema zapovedima: Spoštuj očeta in mater ter Ne skrni svojega bližnjega žene. Prav glede družinske intimnosti se je sodobni človek zarezal, da jo hoče do zadnjega vlakna umazati.

Zato ni danes glede družinskega življenja nič več sveto: Ni več sveta ljubezen, ki je podlaga družini; ni več sveto zakonsko občevanje, ki je dopolnilo ljubezni; ni več sveta zakonska vez; nič več ni vredno spoštovanje do staršev in pokorščina do njih; zlasti ni več sveto otrokovo spočetje in njegovo bivanje pred rojstvom.

POGUBNOST CLOVESKEGA SAMOLJUBJA

Vse je uničil človeški egoizem, samoljublje, ki je še edina sveta stvar tudi mnogim kristjanom. Pustimo pri tem neverne in ateiste! Zanje je samo po sebi razumljivo, da ne morejo ljubiti drugega kot sami sebe. Šaj če po smrti nič ni, če nam ostane samo to bivanje na zemlji, potem je razumljivo, da ga boš užival, kolikor se da. Potem je razumljivo tudi, da se boš otresel »nezaželenega« otroka, pa četudi s splavom. Šaj za brezvernega otrok nima duše, zanj otrok ni odsvit Stvarnika, ni določen za večno življenje, je le lepa igračka, ki jo sprejmeš, če ti je po volji, sicer se je otreseš kot vsakega neljubega bremena. Zato razumem ateiste in materialiste, da so v Franciji kompaktno glasovali za splav. Čudil bi se, če bi ravnali drugače.

Toda za nas kristjane, ki verujemo, je zadeva drugačna. Nam otrok ni igračka, ki jo naročimo, kadar se nam zdi, in jo kakor mlado mačico umorimo, če nam ni po godu. Nikakor! Za kristjana, ki veruje, je otrok človek z vsem dostojanstvom, ki gre človeku, četudi je pod srcem svoje matere šele na začetku svojega zemskega potovanja.

To je ena izmed velikih novosti, ki jih je krščanstvo prineslo med poganski svet, ena izmed zapovedi, ki jih je krščanstvo uveljavilo.

Pismo Barnabe je eden najstarejših krščanskih spisov poleg sv. pisma nove zaveze: Napisano je bilo okrog leta sto, kmalu po smrti apostolov. V tem spisu beremo: »Ne boš umoril zarodka s splavom in ga tudi ne boš ugonobil po rojstvu.« (Non interficies fetum in abortione, nec etiam interimes post nativitatem.) Pisma ni napisal kak papež, temveč izraža zapoved, ki izhaja iz krščanskega pojmovanja življenja, ki se korenito razlikuje od poganskega pojmovanja.

Če je Cerkev pozneje zmeraj tako učila in če uči še danes tako, uči zato, ker je pač to nauk apostolov. Kristjani so takrat šli proti toku, saj so pogani mirno morili otroke pred rojstvom in po rojstvu. Kristjani so pa rekli: Ne boš moril zarodka s splavom!

NAPACNA NAPREDNOST IN MODERNOST

Danes seveda mnogi kristjani ne znajo več iti proti toku. Kakor delajo in učijo drugi, tako morajo delati in tisto zagovarjati tudi oni. To se je izkazalo v Italiji ob referendumu za razporoko, tako se je izpričalo zadnji teden v Franciji, ko je parlament izglasoval zakon o liberalizaciji splava. Tudi številni »krščanski« poslanci so glasovali za zakon.

Tudi med našimi »kristjani« smo že slišali izjave v prilog abortusa, kakor smo jih slišali prej v prilog razporoke. To so kristjani, ki hočejo za vsako ceno biti »moderni«. Ker jih pa vest peče in se zavajajo svoje nedoslednosti, svojega kompromisarstva, bi radi imeli cerkveno vodstvo za sabo. Ko pa to ne more z njimi, ga dolžijo, da je nazadnjaško, mračnjaško, srednjeveško, nečloveško v svojih zahtevah in temu podobno.

Seveda so predmet takim očitkom tudi vsi tisti kristjani, ki v vesti ne morejo slediti takim tokovom. Šaj so izrazito poganški, šaj pomenijo povratek v čase in razmere pred krščanstvom. Niso torej prav nič novi in napredni tokovi. O takih sodobnih kristjanih je sv. oče Pavel VI. potolžil pred nedavnim:

»Gre za tiste brate, ki so pustili prazen prostor, ki jim je bil odkazan v hiši Gospodovi; gre za brate in sinove, ki so pričevanje ljubezni zamenjali z držnim obsojanjem in kritiko Cerkve božje. Pri tem zase večkrat zahtevajo pravico, da neodgovorno preiskujejo njen nauk in življenje ter se z mirno vestjo družijo z njenimi nasprotniki. Zaradi tega so se užaljeni oddaljili od nje, čeprav morda trdijo, da hočejo ostati združeni v cerkvenem občestvu. Toda ne zato, da bi skupno delili veselje in skrbi, temveč zato, da bi po svoje reformirali cerkvene vrste, to je, da bi jih razbili.«

VZGLEDUJMO SE OB MARIJI

Ni lahko danes biti dosleden kristjan, zagovarjati v javnosti pristno krščansko gledanje na življenjske probleme. Družba je že preveč razkristjanjena, kristjani pa premalo krščanski v svojem prepričanju. Vendar se ne smemo ustrašiti. Marija Brezmadežna je ravno simbol tega dvojnega boja na svetu. Hudič more zmagovati, toda zmagal ne bo. Hudič bo lahko zmedel še veliko kristjanov, tudi med nami Slovenci, kljub temu bo Resnica zmagala, kot je bilo napovedano: »In ti boš kači glavo strla.« Mi moramo samo svoje prispevati k tej zmagi.

K. H.

Moro se je predstavil parlamentu

V ponedeljek 2. decembra se je novi predsednik italijanske vlade Aldo Moro predstavil tako v senatu kot v poslanski zbornici in očitral bodoči vladni program.

O svoji vladi je dejal, da ni niti prehodna niti začasna, kajti hoče uresničiti levsredinsko politiko in delati na to, da se obnovijo pogoji za sestavo nove organske in štiristranske vlade. Zadnjo krizo je pripisal sporom med obema socialističnima strankama. Pri tem je dejal, da si ne želi dresenja socialnih demokratov proti konservativnim stališčem kakor tudi ne drsenja socialistov v objeme Ljudske fronte. Odklonil je »zgodovinski kompromis« demokrščanske stranke s komunisti pa obenem zagotovil komuniste, da vlada do njih ne bo imela polemičnih odnosov. Sprejela bo njihove pobude, če se bodo s tem strinjale tudi druge vladne stranke.

Od narodnih manjšin je omenil le Južne Tirolce. O Jugoslaviji je dejal, da se Italija zaveda, da je neodvisna, celovita in gospodarsko razvita Jugoslavija Italiji samo v korist. Izrekel se je za sodelovanje z arabskimi državami, za izraelski umik z zasedenih ozemelj ter za pravico Palestine do lastne države ob trdnih in za-

V zadnjih dneh je Francija uzakonila splav. Italija je na isti poti. Javno mnenje je danes splavu naklonjeno. Preveč je že ilegalnih splavov, preveč kazenskih prestopkov, zato je bolje, da se splav uzakoni, menijo zagovorniki splava.

Toda, ali je dovoljeno uzakoniti splav samo zato ker je že to mnenje posplošeno? Svobodni splav, pa četudi dovoljen le v določenih primerih, bi odprl pot človeštvu do še hujših kriminalnih dejanj.

Kdo nam more jamčiti, da bi bili še zaščiteni stari in onemogli po hiralnicah, abnormalni po psihiatričnih bolnišnicah, »izvrški človeštva«, kakršni se nahajajo v hiši previdnosti v Turinu, pohabljeni in nekoristni za človeško družbo?

Če bo človeštvo sprejelo podlo odločitev ubijanja še nerojenih, bo življenje človeka na zemlji morda postalo lagodnejše, manj odgovorno, a tudi manj človeško.

Kakšna razlika je, se sprašuje sociolog Ruggero Orfei, med smrtjo milijonov v plinskih celicah in uničenjem 30 milijonov na leto v materinem naročju? Ali med poskusi, ki so jih nacistični zdravniki izvajali nad taboriščniki in poskusi zdravnikov, ki materam odpravljajo njih plod? »To ni še človek,« se opravičujejo, »in če ga skušamo odpraviti, delamo to v dobrobit človeštva.« Istega mnenja so bili nacistični zdravniki. Delali so za »blagor« vsega človeštva. Hitlerjeva senca se vse bolj zgrinja nad vso zemljo.

Vsako leto 30 milijonov žen zavrže svojega otroka. 30 milijonov mrtvih, nezmožnih, da bi se temu uprli. Niti petletna zadnja vojna ni zahtevala toliko mrtvih. Rodomor nad državo 30 milijonov prebivalcev!

KAKO JE V ITALIJI

V Italiji se po zmagi referenduma o razporoki sedaj bije boj za uzakonitev splava. Splav bi tako postal dostopen vsem slojem in bi seveda bil pod zdravniško kontrolo. Najbolj vnete zagovornice splava so članice »Gibanja za emancipacijo žena«, prepriča-

ne, da zastopajo vse ženstvo Italije.

Koliko je letno splavov v Italiji? Koliko mater umrje zaradi nespretnosti pri tem umazanem poslu? Natančnih podatkov ni, govori pa se o dveh do treh milijonih, od katerih se 20.000 konča s smrtjo matere. To so brez dvoma pretirane številke, ki jih narekujejo zagovorniki splava s pretvezo, da bi to vplivalo na mišljenje ostalih žen in dokazalo, kako je splav že posplošen in potreben.

Navajajo primere, ki pričajo o nujnosti odprave plodu: revščina, brezposelnost moža in nujnost ženske zaposlitve, tesnost stanovanj, zdravstvene razmere, preoblica otrok, potem posilstvo, previsoka starost matere in če hočemo, prevelika obljudenost sveta, dedne bolezni, prevelika odgovornost pri vzgoji otrok in podobno.

A nobeden teh razlogov ne more opravičiti umora, ki ga tudi nobena mati ne bo nikoli z veseljem sprejela, pa naj bodo razlogi še tako kričeči. Nobena mati bi se ne smela poslužiti tega sredstva, ki resno ogroža njeno zdravje, čestokrat tudi življenje, neizpodbitno pa njeno duševnost.

SPLAV IN MATERINSTVO

Kakor je staro materinstvo, tako je star tudi splav. Začenja se z zgodovino človeštva. Rimljani so se ga posluževali, zlasti v njihovi dekadentni dobi, prav tako Grki. Pred krščanstvom je bil splav skoro pri vseh narodih dovoljen ali vsaj toleriran. Sociolog Georges Devereux, ki je proučil navade 400 narodov sveta, je našel samo enega, pri katerem se splav ni še udomačil.

Sele krščanstvo je splav obsodilo in ga skušalo zabraniti kakor prej judovstvo. Splav je postal kaznivo dejanje šele v dobi prepore in to le v primeru, če je bil izvršen po četrtem mesecu nosečnosti. Anglija je prva leta 1803 uvrstila splav med kazniva dejanja, za njo so sledile leta 1830 ZDA. Italija se je zlasti v fašistični dobi postavila na stališče nasprotnikov splava, ker je hotela prirastek prebivalstva in so bile zato številne družine nagrajene pod geslom: več otrok, več delavnih rok.

V zadnjih letih se je svetovno mnenje glede splava spremenilo in premnoge države so odprle splavu vrata na stežaj.

Leta 1967 se je 85 odstotkov Američanov izreklo za uveljavitev zakona o splavu. Danes je, z izjemo Kalifornije, splav dovoljen po vseh Združenih državah Amerike iz razlogov, ko bi nadaljnja nosečnost ogrožala zdravje matere in bi bila možnost, da bi se otrok rodil s telesnimi ali duševnimi hibami.

Ista pravila za splav so prevzele tudi druge evropske države z izjemo Španije, Portugalske, Grčije, Belgije in za sedaj še Italije, kjer je splav še vedno kaznivo dejanje.

NAUK CERKVE

Glas Cerkve je jasen. Že od vsega začetka je obsodila splav kot umor. Človeško življenje se začne ob spočetju in Cerkev spoštuje in vrednoti ta začetek kot rojstvo novega človeka, ki nosi v sebi neumrljivo dušo, ki nosi v sebi večnost.

Katoliški tednik spet izhaja

Po daljšem premoru je spet začel v zahodnoafriški državi Dahomey izhajati katoliški verski tednik »La Croix (Križ) de Dahomey«. Iz denarnih stisk so mu pomagali švicarski katoličani, ki so v letošnjem postnem času organizirali zanj posebno nabirko.

Sv. Pavel je ostro obsodil galačanske žene, ki so uporabljale mamila za odpravo plodu. Tudi razni koncili so z ostrimi kaznimi obsodili splav. Tako koncil v Elviri leta 305, v Léridi leta 546, v Braga leta 572.

Cerkev je svoje stališče oprla tudi na evangelij. Evangelist Luka pripoveduje, kako je otrok poskočil v Elizabetinem telesu ob obisku Marije, ki je tudi nosila pod srcem Jezusa-Boga. Čudovito srečanje dveh mater! Že takrat je Elizabeta nosila pod srcem človeka, velikega Kristusovega predhodnika Janeza in Marija Jezusa — samega Boga.

Cerkev je v vseh časih odločno povedala svoje mnenje in obsodila splav kot zločin. Pij XI. trdi, da je težak prekršek streči po življenju otroka v materinem telesu. Pij XII. pravi: Zločin je, če kdo prepreči naravni razvoj otroka, najsi bo v materinem telesu, kakor takoj po rojstvu.

Drugi vatikanski koncil je označil splav za ogabno dejanje, za zločin. Pavel VI. je bil jasen, ko je izrekel besede: »Ponovno moramo zanikati splav kot dovoljeno sredstvo proti preobljudenosti sveta.« Prek francoske televizije je dejal: »Ne bomo prenehali izjavljati: vsako človeško življenje mora biti spoštovano. Splav kakor evtanazija sta umor.«

Splav je krivično uničenje človeškega življenja, zato moralno neopravičljivo. Človeštvo nima nobene pravice, da to življenje uniči, kakor nima te pravice mati, ki je otroka spočela.

Splav je nesprejemljiv tudi iz socialnega vidika v kolikor hoče izboljšati življenjske pogoje na račun življenja samega.

IZJAVA KONGREGACIJE ZA VERSKI NAUK

Končno je Cerkev jasno spregovorila o splavu v izjavi Kongregacije za verski nauk, ki je bila objavljena 25. novembra letos. V tem dokumentu je rečeno, da mora biti človeško življenje zaščiteno od vsega njegovega početka kot potem v njegovi razvojni dobi. Zato je treba neposredni splav vedno in absolutno odkloniti, ker je notranje nemoralen.

»Prva pravica, ki jo ima človek, je njegovo življenje,« pravi omejenjena izjava. Zato je zadeva splava ne samo zadeva krščanstva, ampak vsega človeštva. Ničče, tudi oče in mati, nimata pravice odločiti o življenju oz. smrti otroka, ko je bil enkrat spočet.

Noben resničen kristjan ne sme zato zagovarjati ali podpirati zakona ali glasovati zanj, če gre za splav. Namesto da družba dela na odpravi človeškega plodu v materi, naj se raje prizadeva za take življenjske pogoje, da bo novi človek lahko toplo sprejet in bo imel vse potrebno za svojo rast in razvoj.

Za kristjana pa pomeni splav še drugo zlo: nerojen otrok ne bo nikdar deležen tiste polne sreče, ki čaka človeka po smrti v onstranstvu.

Cerkev je z dokumentom o splavu še enkrat dokazala, da je zaščitnica življenja in v službi človeštva. Njen nauk je sad vere in ljubezni ter utelešenje vseh velikih upov, ki so jih polni ljudje dobre volje.

M. K.

Potek volitev v šolske svete

V zadnji številki smo pojasnili, v katere šolske svete se bodo vršile volitve v januarju in februarju 1975. Danes želimo na kratko povedati, kako se bodo volitve vršile.

VOLIVNI ORGANI

Volivne komisije so prvi organ za volitve. Volivni komisiji predseduje za letos ravnatelj ali njegov zastopnik. Vsaka komisija šteje pet članov. Na osnovnih in enotnih srednjih šolah sta v komisiji poleg predsednika še dva zastopnika učiteljev oziroma profesorjev, en zastopnik pomožnega osebja (tajniki, sluge) in dva zastopnika staršev.

Na višjih srednjih šolah so v volivni komisiji predsednik, dva zastopnika profesorjev, en zastopnik staršev, en zastopnik dijakov, ki mora biti star nad 16 let, in en zastopnik pomožnega osebja.

Letos določijo člane volivne komisije učiteljski oziroma profesorski zbor. Prihodnje leto bo volivne komisije imenoval zavodski šolski svet na srednjih šolah, okrožni šolski svet na osnovnih šolah. Volivne komisije morajo pripraviti volitve in poskrbeti vse, kar je v ta namen potrebno, zlasti sezname volivcev. Volivne komisije so torej tehnični organ. Imenovane morajo biti 45 dni pred datumom volitev, to se pravi letos za osnovne šole pred 5. decembrom, za enotne srednje šole pred 12. decembrom in za višje srednje šole pred 19. decembrom.

Volivni sedeži so predvideni na vsaki šoli in sicer po eden na vsakih 300 učencev oziroma dijakov. Na šoli, kjer je število učencev oziroma dijakov večje kot 300, bodo imeli dva volivna sedeža. Na vsakem volivnem sedežu je posebna komisija, ki jo sestavljajo trije člani: predsednik in dva skrutinatorja. Imenuje jih ravnatelj vsaj pet dni pred volitvami. Ti skrbijo za reden potek volitev.

Seznam volivcev na vsaki šoli obsega tri skupine volivcev: učence, pomožne osebje in starše, na višjih srednjih šolah še dijake, stare nad 16 let. Seznam vsake skupine volivcev mora sestaviti volivna komisija. Posebej velja omeniti, da od staršev smeta voliti oba, tako oče kot mati. Če imata več otrok na isti šoli, volita v okrožni ali zavodski šolski svet samo enkrat. Seznane morajo volivne komisije pripraviti vsaj 25 dni pred volitvami in morajo biti na vpogled komur koli jih zahteva.

Kandidatne liste. Vsaka skupina volivcev (starši, profesorji oziroma učitelji, pomožna osebja, dijaki stari nad 16 let na višjih srednjih šolah) sme postaviti več kandidatnih list. Vložiti jih je treba vsaj 15 dni pred volitvami na tajništvo šole oziroma na didaktičnem ravnateljstvu. Liste predložijo eden od predlagateljev. Letos bo treba kandidatne liste za okrožne šolske svete na osnovnih šolah predložiti do 3. januarja 1975, na nižjih srednjih šolah do 10. januarja in na višjih srednjih šolah do 17. januarja 1975.

Kandidatno listo predlagajo volivci. Če je v skupini volivcev volivcev manj kot 10 volivcev, morata listo podpisati dva volivca. Če je volivcev od 10 do 100 mora kandidatno listo predložiti ena desetera volivcev. Npr. če je volivcev 50, mora listo podpisati 5 volivcev. Če je volivcev več kot 100, mora listo predložiti 20 volivcev. Noben kandidat ne sme sam predložiti liste in ne sme kandidirati na več listah za isto vrsto šol. Kandidatna lista nosi samo zaporedno številko, katero ji da volivna komisija ob predložitvi. Na kandidatni listi sme biti največ toliko imen, kolikor kandidatov lahko izvoli tista skupina volivcev. Npr. lista staršev v okrožni svet (consiglio di circolo) na osnovnih šolah sme imeti največ 6 kandidatov, ker starši morejo izvoliti le 6 zastopnikov. Kandidati morajo dati pisarno izjavo, da sprejemajo kandidaturu. Ob predložitvi liste izjavi predlagatelj tudi, kdo je zastopnik liste na volivnem sedežu.

Voliti se tako, da na volivnici prekrizaj številko liste, katero voliš; preferenčni glas pa daš tako, da napišeš priimek kandidata ali napišeš zaporedno številko, ki jo ima kandidat na listi.

V razredni in medrazredni svet je izvoljen tisti, ki dobi največ glasov, kajti tam ni kandidatnih list. V okrožnih in zavodskih šolskih svetih, kjer so predvidene kandidatne liste, se število izvoljenih kandidatov razdeli po proporcionalnem sistemu.

Izvoljeni svetovalci se morajo zbrati na prvo sejo najkasneje 35 dni po volitvah. Navedli smo nekaj glavnih določil, kako se bodo vršile volitve v šolske svete. O tem bodo staršev in dijakom morali spregovoriti tudi ravnatelji na šolah in jim

razložiti potek volitev. Kljub temu je prav, da vedo o tem tudi drugi državljanji.

* * *

Minister za šolstvo Malfatti je odredil, da se volitve v šolske svete prenesejo za tri tedne. Zato bodo volitve v šolske svete na osnovnih šolah v nedeljo 9. februarja 1975, na enotnih srednjih šolah v nedeljo 16. februarja in na višjih srednjih šolah v nedeljo 23. februarja. Zato se tudi vsi predpisani roki prenesejo za tri tedne. To je bilo potrebno, ker bi sicer bilo skoro nemogoče opraviti vse formalnosti v predpisanih rokih.

Dr. Janez Jenko o sinodi škofov

Poročali smo že, da je škof dr. Janez Jenko predaval 25. novembra v Društvu slovenskih izobraženca v Trstu o sinodi škofov v Rimu. Navedel je, kateri škofje so bili najbolj živahni in so njihova poročila vzbujala največ pozornosti. Potem je povedal, kako so potekala predavanja in opisal delo sinode. To je bilo razdeljeno v dva dela.

Prvi del je bil zelo obširen. Vsakdo, ki si je prijavil, je lahko govoril. Dan prej je moral naznaniti svoj nastop in oddati predavanje, da ga je posebna komisija razmnožila. Tu so poročali škofje iz različnih celin: iz Afrike, Azije, Severne in Južne Amerike ter iz Evrope. Iz poročil afriških škofov je vel velik optimizem, kar zadeva bodočnost krščanstva. Od tod so govorili sami domačini.

Težji je položaj v Aziji. Muslimanska vera se tu širi v precejšnjem ritmu, razen tega so tu tudi okoliščine, ki niso krščanstvu naklonjene, akoravno je prav iz Azije prišlo krščanstvo. Pa tudi v Evropi in Ameriki življenjski standard tako zelo raste, da človek v takem blagostanju rad pozabi na Boga. Vendar kljub vsemu temu slika bodočnosti ni niti v Aziji niti v Evropi in Ameriki brez optimizma.

V drugem delu predavanja se je škof le dotaknil stvari, ki so jih obravnavali. Tako npr. priprave za oznanjevanje božje ga nauka, dalje o poznanju okolja in ljudi, ki jim prinašamo evangelij v zgledu in podobno.

V debati so potem nekateri vprašali, kako to, da ni prišlo do skupne resolucije. G. škof je odgovoril, da se mu zdi, da je bilo to zaradi tega, ker je bilo argumentov preveč, da bi jih mogli v tako kratkem času strniti v celoto.

Nekdo se je zanimal za »katoličane za socializem«, ki so prav tedaj zborovali v Italiji, med katerimi je bilo tudi nekaj duhovnikov. G. škof je odgovoril, da je slišal tudi o tem, da pa je gotovo prva stvar danes ta, da vsakdo opravlja svojo dolžnost. O marsikaterem teh duhovnikov je slišal, da svoje dolžnosti ne vršijo.

G. škof je poročal o stanju katoličanov v Jugoslaviji in prav tako škof škorce iz Zagreba. Hvaležen je Bogu, da mu je dal možnost, da je lahko prisostvoval tako izbranemu in prijateljskemu srečanju škofov vsega sveta kot je bilo na zadnji sinodi.

Pesniška zbirka Aleksija Pregarca

Pred kratkim je izšla prva pesniška zbirka Aleksija Pregarca. Zbirka je dvojezična, rokopijs v slovensčini in tisk v italijanščini. V italijanščino jo je prevedla znana prevajalka Jolka Milič. Uvod ali spremno besedo je napisal pesnikov prijatelj Gianini Anglisani. Zunanjo opremo zbirki je dal slikar Demetriji Cej.

Zbirka obsega šest pesmi in dva ciklusa po tri pesmi. Prvi ciklus »Iz predilnice« obravnava socialno vprašanje delavcev, njihove težnje in prošnje ne k osebnemu Bogu, pač pa k materiji in človeku.

Drugi ciklus govori o Kaosu, ki zavlada zaradi podritega ravnovesja med človekom in naravo. Ogroženi ekološki prostor lahko privede človeka do tragičnega konca.

Pregarčeve pesmi segajo globoko v človeka, ki je lahko stvarnik ali pa uničevalec: »Ta borni / neznaniti in veliki / hlapčevski in gosposki / odvečni in prepotrebnosti / človeček / ...ustvarja zmedo / kraljuje / se šibi pod lastnim bičem / živi / ves star in nov / bolehen in krepak / edinstveno čudovito / življenje.« Nad dvema skrajnostima zmaguje sožitje med človekovo silo ustvarjanja in uničevanja.

Kdor si je še do nedavna predstavljal koroške Slovence kot preproste kmečke ljudi, ki se v »mestnem« okolju ne znajdejo najboljše, je moral v svoje presenečenje ugotoviti, da se je motil. Pa tudi koroškoslovenska idila sanjavih jezer in otočnih pesmi, rejev pod lipo in dekliev s kitami je že davno prerasl.

Današnji koroški slovenski rod se je po silni razmer predramil iz nekdanje zasajenosti in mehke ter odprl pot svojemu slovenstvu, katerega je nemčurski pritisk že popolnoma izrinil iz javnega življenja, v nova kakovostna razmerja, v novo politično, diplomatsko, gospodarsko in družbeno preraščanje.

Ze po letu šestdeset je bilo čutiti v objavah mladega izobraženega rodu posebno doživeto idej in jasnost, ki je drugod v slovenskem prostoru že dolgo nismo več vajeni. In že tedaj smo začutili, koliko skritega duhovnega, kulturnega in ustvarjalnega talenta je še v koroški slovenski srenji, ki bi ob malodušju in zatrtju naroda ne moglo živeti in bi bilo za vedno izgubljeno.

Toda narodna skupnost je živ organizem in poraja vedno novih moči. Koroško slovensko iskanje šestdesetih let je po sedemdesetem letu preraslo v nova spoznanja, v nov preporod narodnega, kulturnega in ustvarjalnega dela. Idejna razpotja so se stekla v prepričanje, da prinaša edino zaupanje v lastno moč tisto raven dialoga med nemško in slovensko skupnostjo v deželi, ki mora dati sadove. Vključevanje v druge stranke in moledovanje za priznanje človeških pravic ima za posledico zgolj poceni kasiranje slovenskih glasov in usodno podrejenost, ki ne vodi dalje od neobveznih obljub.

Poseg koroških Slovencev v koroško politično življenje s koroško Enotno listo je prinesel drugačna politična razmerja v deželi. Tuje stranke bodo morale iskati popolnoma novo taktiko in razmišljati, če bo mogoče uloviti še kaj slovenskih glasov.

Ob svoji morebitni izvolitvi bi nosilec Enotne liste v koroškem deželnem zboru, dr. Pavel Apovnik, mogel v marsičem z umerjenimi argumenti pripomoči do odločitve, ako že ne v korist, pa vsaj ne na škodo slovenskih Korošcev, kakor tudi že s samim svojim nastopom prebiti sedanje

Pesnik izraža željo in slo po življenju na nešteto načinov, njegove pesmi razodevajo »brezštevilna razpoloženja, tisoč radosti in otožnosti, kriki mračnosti in bleščav« kot je zapisal v uvodu G. Anglisani.

Zbirko Pregarčevih pesmi je izdal goriški kulturni krožek »G. Salvemini«. Aleksij Pregarc je po rodu iz Riemana, sodelavec na slovenskem tržaškem radiu in član Stalnega slov. gledališča. Pregarc je pesnik, novelist, gledališki kritik, pisatelj in prevajalec. Svoja dela in pesmi objavlja v skoro vseh slovenskih revijah tako v Sloveniji kot v zamejstvu. Novo pesniško zbirko lahko dobite v Katol. knjigarni.

Mladostni zalet Š.Z. „Olympia“

Prihodnje leto bo petnajst let, odkar obstaja v Gorici slovensko športno združenje »Olympia«. V vseh teh letih je društvo imelo že precej občnih zborov, a takega kot v nedeljo 1. decembra ne pomnijo niti tisti, ki so leta 1960 sedeli v mali dvorani na Placuti, ko so bili postavljeni temelji našemu športnemu udejstvanju na Gorškem.

Po ustanovitvi je društvo prebredlo marsikatero krizo in večkrat so bili odborniki že na tem, da vse skupaj pustijo. A prav v najbolj kritičnih trenutkih je vztrajnost in trdna volja premagala trenutno naveličanost. Tisti, ki so bili na čelu organizacije, vedo marsikaj povedati. Občutiti je bilo precejšnjo odmaknjenost tudi s strani naših krogov, ki niso mogli razumeti pravega pomena športnega izobraževanja. Ovine so bile tudi od zunaj; marsikatero bi lahko prav tu našeli. Pa to sedaj nima pomena, ker hočemo povedati enostavno samo tole: Olympia ni nikoli izgubila poguma, vsem nasprotovanjem, vsem kritikam navkljub.

In če ni omagala nikoli prej, še toliko manj bo sedaj, ko ima za seboj tako številven naraščaj kot ga ni bilo še videti od leta 1960. Preteklo nedeljo je bilo na občnem zboru okrog petdeset (50!) članov in prijateljev. Spominjam se prejšnjih zborovanj, ko smo bili prisotni odborniki in mogoče še kdo. To pot pa se je spodnja dvorana Katoliškega doma kar napolnila.

In prav je tako! Lepo je videti starejše člane, zlasti tiste z velikimi izkušnjami, a še toliko lepše je videti toliko mladih in nasmejanih obrazov. Gotov sem, da je v teh bodočnosti naroda in upam, da ne bomo zagrešili podobnih napak kot v preteklosti, ker ugodne prilagoditve so zelo redke. Sicer pa: če se ni Olympia ustrašila poprej, še toliko manj se bo sedaj, ko ima veliko podporo mladine in tudi nekaterih slovenskih goriških trgovcev, ki že več let finančno podpirajo društvo.

Občni zbor je odprl dosedanji predsednik Marjan Vižintin in pozdravil vse navzoče. Sledilo je tajniško poročilo, ki ga je prebral Marjan Černic; orisal je delovanje društva, ki je bilo v zadnjih dveh letih ne najbolj pozitivno, mogoče nekoliko manj zadovoljivo kot prejšnjega leta. Treba je pohvaliti tudi blagajnika, ki je zelo skrbno vodil račune; Ciril Koršič, ki je član nadzornega odbora, se je izrazil zelo pohvalno in želel nadaljnjih uspehov.

Za mladinsko odbojarsko dejavnost je zelo lepo in načrtno prikazal to športno panogo mladinec, član in eden izmed najbolj obetajočih naših odbojkarjev, Marko Cotič. Zlasti razveseljivo je dejstvo, da začnajo zasedati odličnejša mesta tudi mlajši člani. Mladina naj bo tista, ki bo gradila in boljšala organizacijo. Upam, da ne bomo zopet tu zagrešili napak, kot se je večkrat zgodilo v preteklosti.

Zelo me je prevzelo poročilo prof. Kranerja, ki že od vsega začetka tako požrtvovalno vztraja pri društvu: njegovo izvajanje je bilo polno optimizma, volje in upanja v bodočnost, zlasti pa podprto z odločnimi predlogi in nasveti, ki bodo dali našemu nadaljnjemu delu novih energij in nagibov.

Društvo bo moralo dobiti svojo sobo za zbiranje, za arhiv, omaro za slike, za odličja, za vse, kar je pač potrebno za smotno in sodobno udejstvanje. Poskrbeti bo treba za izkaznice, misliti na morebitni nakup prevoznega sredstva; društvo bo moralo organizirati več zborovanj, da bo tudi širši krog zvedel za delovanje Olympije.

Nadalje je še prof. Kraner prikazal delovanje smučarske in lakoatletске sekcije: ugotovili smo, da sta bili obe precej uspešni. Ker so rezultati že bili objavljeni, bi lahko samo to omenil, da imamo nekaj zelo dobrih in obetajočih atletov in smučarjev, ki so se pohvalno izkazali celo na meddeželnih in tudi državnih nastopih. Dobil sem vtis, da niti slovenska javnost ne ve veliko o tem; sicer se temu ne čutim, ker to spada k naši skromnosti in majhnosti.

Vendar bi morali našo javnost še bolj zainteresirati za težave, ki jih ima društvo, zlasti s finančne plati. Morda nihče ne ve, da ima Olympia težave s telovadnico, ker nima dovolj sredstev, da bi redno plačevala najemnino; nekdo celo grozi s tožbo. In prav tu bi se morala vsa slovenska skupnost zavzeti, nastopiti bi morali vsi izvoljeni predstavniki in vsi, ki lahko nekaj pripomorejo k rešitvi problema.

Če bo problem rešen, bo rešen kot vedno: z dobro voljo nekaterih podpornikov — in prav s tega mesta naj jim gre častna zahvala — in z morebitno podporo nekaterih (bolj ali manj redkih) ustanov.

Po končanih poročilih — pozitivno je bilo tudi delovanje prve odbojarske ekipe — so bile volitve novega odbora, razsodišča in nadzornega odbora. Predloženi sta bili dve listi. Absolutno večino je prejela prva, ki je tako sestavljena: Černic Marjan, prof. Martin Kraner, Franko Bagov, Mirko Spacapan, Marjan Vižintin, Marko Cotič, Zdravko Kuštrin, Nataša Sirk, Mirjam Košič. V nadzornem odboru bodo: Marjan Terpin, Andrej Košič, Simon Komjanc; v razsodišču pa: Roman Di Battista, Ivan Susič, Bernard Spacapan.

Ob koncu se je razvila še debata. Govor je bil o članstvu, o propagandi in o treningih za dekleta. Sledilo je nagrajevanje nekaterih naših članov, ki so dosegli zavidljive rezultate v lahki atletiki. Prav ob zaključku in še čez je stekel pogovor o možnosti za lastno telovadnico. Če kdo lahko kaj stori v tem smislu, naj temeljito premisli, da ne bo zamudil vlača... v.l.

usodno vzuđuje na Koroškem, češ da ima slovenski človek od svojega slovenstva samo škodo in nevšečnosti.

Toda začarani krog zapostavljanja in zaníevanja koroškega Slovence se že trga, kakor hitro je zadeva stopila v svet. Poročilo o koroških razmerah je bilo po odločnem nastopu jugoslovanskega zastopnika Naste Calovskega predloženo odboru OZN za preprečevanje rasne diskriminacije in bo predloženo tudi osrednjemu zborovanju OZN. Zvedelo se je, da so avstrijski diplomati na vse načine lovili predsednika omenjena odbora Kuwaitčana Fayeza Saygha, da bi poročilo spremenil, toda zaenkrat brez uspeha.

V silno nerodnem položaju se je znašla Avstrija tudi pred programsko komisijo za komunikacije UNESCO v Parizu, kjer je jugoslovanski zastopnik Tomo Martelanc jasno razkrinal avstrijskega, ki je zatrjeval, da v avstrijskem tisku ni gonje proti Jugoslaviji.

Odločno vztrajanje koroških Slovencev na zahtevah po priznanju pravic in odmev le-tega v svetu sili avstrijsko vladu, da išče stika s predstavniki koroških Slovencev, da bi pred svetom ustvarila vsaj vtis, da se trudi za reševanje odprtih vprašanj. To je ista avstrijska vlada, ki je poprej dvajset let ostajala gluha za prošnje koroških Slovencev po nujnih stikih.

Toda lahkovernost koroških Slovencev je sedaj mimo, pristajajo na stike in pogovore z vladu le tedaj, ako pride do določenih rešitev. Proti takemu stališču je še do nedavna vladala v avstrijskem tisku pritajena gonja, češ, glejte jih, nočejo se pogovarjati. Ta gonja pa, tudi po odločnem jugoslovanskem nastopu v svetu, ponehava, ker se tudi avstrijska javnost zaveda, da je domači tisk vsa leta zakrival resnično stanje na Koroškem.

Nevolja proti nekdanjim nacistom, ki so se polastili tiska in samega državnega aparata, posebno policije, narašča in godrnjanje ni več namenjeno koroškim Slovencev, pač pa stari nacistom, ki so povzročili Avstriji v svetu silno škodo na ugledu, tako da so avstrijski zastopniki v svetu na vsakem koraku osramočeni. Zadeva je tako resna, da je kancler Kreisky iznenada pohitel v New York in govoril pred OZN, da bi vsaj deloma omilil porazni vtis o avstrijski državi in zakonodajni pred svetovno javnostjo.

Glede na to, da je Avstrija sad državne pogodbe in da državna pogodba ni bila izpolnjena v tem, kar zadeva obveznosti do koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov, je obstoj Avstrije še zmeraj pogojen, kar lahko v nekoliko spremenjenih svetovnih razmerah in ravnovesjih udari z vso težo na njo samo in na Evropo. Morebitno tretjo avstrijsko republiko si potem le malokdo še more predstavljati.

Kamenčki

Za eno knjigo eno leto zopora

Pisatelj Boris Pahor piše v svojem dnevniku z dne 7. oktobra 1974: »Ker so mi od PEN Kluba odgovorili, da so intervjuiral Dragu Jančarju v prid, sem sprejel vabilo in šel na srečanje v Portorožu. Jančar, mlad, po slogu modernističen pisatelj, a hkrati za zamejsko skupnost zavzet publicist, se je pregrešil, ker si je kot časniki pri mariborskem »Večeru« nabavil nekaj begunskih publikacij. Ne bi smel, kajpada, prebrati prepovedanega tiska, zato je moral pred sodnika Mračnjaštvu, ki se skuša olepšati z navajanjem paragrafov. Medtem ko je »nazadnjaška« Cerkve odpravila svoj »index«, seznam prepovedanih knjig, socializem prevzema njene »vrline« (Novi list, 21. 11. 1974).

»Okrožno sodišče v Mariboru je obsodilo novinarja »Večera« Draga Jančarja zaradi kaznivoga dejanja propagande po členu 118/3 na eno leto strogega zopora. Spoznalo ga je za krivega, ker je januarja letos prinesel iz Avstrije v Jugoslavijo knjigo, za katero je vedel, da pisec v njej lažljivo in naši družbeni ureditvi sovražno opisuje vlogo, ki jo je imela KPS pri organiziranju in vodenju NOB (narodno-osvobodilne borbe, op. ur.) ter ravnanja naših oblasti in partizanov z ujetimi sovražniki med vojno in po osvoboditvi« (Delo, 7. 11. 1974).

Točno en mesec po svojih zapiskih v dnevniku je Boris Pahor lahko bral, kakšen uspeh je imelo posredovanje PEN Kluba v prid Draga Jančarja. Ugotovil je lahko tudi, kakšno trdno podlago ima njegova vera v moč PEN Kluba. In prepričati se je mogel, da je danes svobodna misel v Sloveniji znova še najbolj doma v zaporih.

(r+r)

V znamenju napredka in pomlajenja

V nedeljo 24. novembra je bila v Kulturnem domu v Trstu revija zborov, ki jo je priredila Zveza cerkvenih pevskih zborov v Trstu.

To vsakoletno revijo pevskih zborov ima Zveza za potrebno, da zbori živijo, rastejo in napredujejo. Nanjo se je treba pripraviti skrbno in zavzeto. V vaje, ki jo pripravljajo, je treba vložiti veliko požrtvovalnosti, vneme in discipline.

Na revijo se zbori pripravljajo dva in tudi več mesecev, a revija vpliva tudi na vse nadaljnje delo zborov, ki se je udeležijo. Z nastopi, kakršne predstavlja revija, želi Zveza c.p.z. vzbuditi zanimanje v naših ljudev za zborovski petje, tudi ker meni, da so zbori žarišča naše ljudske prosvete in merilniki narodne zavesti.

Zveza želi vzbuditi zanimanje predvsem v mladini, da se vključi v slovensko glasbeno tradicijo in postane most med našim in bodočimi rodovi, da bo ta pristen izraz našega duhovnega obraza, ki ga predstavlja petje v zboru, ostal in se v bodočih letih in desetletjih še spopolnjeval.

Revijo je začel predsednik Zveze dr. Z. Harej, ki je spregovoril o značaju letošnje revije, o pomenu revij na splošno, o vlogi prirediteljice Zveze cerkvenih pevskih zborov, o važnosti, da bi bili na takih osrednjih revijah prisotni zbori iz vse dežele, zlasti po ustanovitvi dežele Furlanije-Julijske krajine, ki nas je upravno združila, o poklicu pevovodje in o njegovem delu, ki bi moralo biti tudi finančno primerno ovrednoteno.

Nato se je vrstilo na odru Kulturnega doma v Trstu deset zborov, devet iz tržaške pokrajine in eden iz goriške in to po domeni med tržaško Zvezo c.p.z. in goriško ZSKP, da si na jesenskih zborovskih revijah izmenjata po en zbor. V Gorici je bil letos mešani pevski zbor od Sv. Ivana v Trstu.

V izbiri programa je bil opazen poudarek na skladbah domačih avtorjev, tržaških ali vsaj primorskih. Nekateri so tudi ustregli želji odbora Zveze in so v svoj spored vključili po eno novo še neizvedeno pesem slovenskega deželnega avtorja. Revija je bila razdeljena v dva dela po pet zborov, štirje mešani in en moški.

Najprej je nastopil mešani zbor iz Boršta, ki ga vodi Drago Petaroz. Zbor je zapel Angelika Hribarja pesem Oj hišica očetova, Hladnikovo-Maličovo Skrijančki ter Adamičevo Nocoj se mi je sanjalo.

Zbor iz Zgonika je vodil Tone Kostnappfel. Zbor je predvajal Aljaževo Prijatelj

in senca, Adamičevo Huda zima in Försterjevo Pevec.

Moški zbor Fantje izpod Grmade, ki ga vodi Ivo Kralj, je podal Soči Oskarja Deva, Planinsko rožo Gustava Ipavca in Zvezde žarijo pokojno Frana Venturinića.

Zbor iz Steverjana je pod vodstvom Hermana Srebernića izvedel Vodopivčevi pesmi Na Posavju in Naša Soča ter Hladnikov Večerni zvon.

Zbor Sv. Ivana v Trstu nam je pod vodstvom Nade Žerjal-Zaghet predstavil samo skladbe tržaških avtorjev in sicer Venturinićevo Mornar, Maličovo Zimski večer ter Vrabčovo Slovensko pesem.

Po odmoru je nastopil najprej zbor iz Rojana, ki je pod vodstvom Humberta Mamola zapel Iva Zormana Ob pomladni zori, Schubertove Sanje ter Burjo Danila Bučarja.

Zbor iz Sv. Križa pri Trstu je pod vodstvom Albina Verginelle izvajal Harejevo Kam, ljudsko v priredbi Luka Kramolca Prelepa je Selška dolina ter Aljaževo Slovenska zemlja.

Ekumenski zbor je pod vodstvom Zorka Hareja izvajal ljudsko Hladna jesen v pri-

.....
V nedeljo 8. decembra bo ob 17. uri v svetoivanskem Marijinem domu v Trstu

MLADINSKA PRIREDITEV

Poje cerkveni pevski zbor, šolska mladina, nastopi godba mladincev, skavtinja pa bodo poskrbele za srečolov. Predvajali bomo film Marjana Jevnikarja »Trst je moje mesto«.

.....
redbi Oskarja Deva, Vinka Vodopivca Da veš ter Adamičevo Zdravico.

Zbor iz Barkovelj vodi Janko Ban. Zbor je najprej izvedel Jakoba Arcadelta motet Ave Maria, pesem Ivana Grbca Pa da bi znal in tržaško ljudsko Peščalka v priredbi Milana Pertota.

Zbor z Opčin, ki ga vodi Ubald Vrabec, je spored začel z ljudsko Stoj!, stoji mi polje, ki jo je harmoniziral Marij Kogoj in podal nato še Vrabčovo pesem Veter in ljudsko v priredbi Matije Tomca Od Ribnice do Rakinice.

Nazadnje je openski zbor pomnožen s pevcii svetoivanskega in rojanskega zbora zapel Planinsko Antona Försterja in jo na željo občinstva tudi ponovil.

Spored in izvajalce sta predstavljala Matejka Maver in Danilo Pertot.

tržaške novice

Italijansko-jugoslovanska mešana komisija

Delovna skupina, ki so jo ustanovili v okviru italijansko-jugoslovanske mešane komisije, je v Trstu imela svoj prvi sestanek. Dnevni red je predvideval nekaj vprašanj v zvezi z razvojem trgovinskih izmenjav med obmejema področjema Italije in Jugoslavije. Bilo je govora o industrijskem sodelovanju.

Italijansko delegacijo je vodil generalni direktor za trgovino s tujino dr. Armando Fracassi, jugoslovansko pa Milica Ziberna, članica zveznega tajništva. Za ustanovitev te delovne skupine so se odločili na zadnjem zasedanju mešane komisije, ki je bilo v Rimu od 27. do 29. junija letos.

Pred tem sestankom je bilo v Trstu posvetovanje, katerega so se udeležili razni zastopniki tržaške industrije in trgovine ter dva funkcionarja ministrstva za trgovino s tujino.

Folklorni večer

V soboto 30. novembra je bil v Kulturnem domu folklorni večer z naslovom »U celcem Trste lučke ni...«. Nastopili so tržaška folklorna skupina »Stu ledie«, orkester, ki jo spremlja, moški pevski zbor »Tabor« z Opčin ter boljjuški tamburaški ansambel. Na odru so se zvrstili pesi v narodnih nošah, petje in glasba. Posemne točke sta povezovali Savina Remec in Nerina Svab. Občinstvo, ki je napolnilo dvorano do zadnjega kotička, je bilo nad večerom navdušeno.

Poleg uspeha, ki ga je doživel folklorni večer, gre omeniti tudi njegov veliki pomen za ohranjanje starih folklornih dragocenosti. Skupina »Stu ledie« je dve leti marljivo zbira po naših vaseh gradivo, ki bi sicer šlo kmalu v pozabo.

Naselje »Delta«

Z zadovoljstvom smo v časopisju prebrali, da je zgoniški župan ustavil gradbeno dela podjetja »Delta« v bližini Proseka, o čemer smo obširneje pisali v našem tedniku.

O problemu gradnje »Delte« je bila tudi polemika v okviru okrogle mize, ki je bila v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu, kar pričča, da je raznarodovanje in spreminjanje etničnega sestava našega ozemlja še vedno zelo občuten pojav.

S svoje strani smemo reči, da nismo nikdar nehali opozarjati na karkoli bi utegnilo spremeniti naše ozemlje, zato smo vedno bili proti razlaščenju, proti umetni naseljem in stanovanjskim blokom, ki kvarijo naše narodnostno lice. Zato res z zadovoljstvom jemljemo na znanje, da je zgoniški župan zaenkrat ustavil gradbeno dela. Vendar se akcija ne sme tu nehati.

Župan ter pristojna gradbena komisija zgoniške občine morata o problemu gradnje »Delte« in kako je prišlo do nje čimprej razpravljati in zavzeti svoje jasno in nedvoumno stališče ter seveda preklicati gradbeno dovoljenje. 50 ali 60 stanovanj, kolikor bi jih baje prinesla gradnja »Delte«, ni za nas postranskega pomena! Zato naj se o tem na pristojnih mestih čimprej razpravlja in dovoljenje prekličel!

Prav bi pa bilo, ako bi tudi o vseh problemih, ki zadevajo našega človeka in narodnostno lice naših občin in vasi, čim-

prej javno razpravljali. Zakaj ne more naš domačin še danes zidati zase ali za svoje otroke niti skromne hišice v tržaški okoličici, na nabrežinskem Krasu, medtem ko je npr. dovoljeno na nekaterih področjih tržaškega predmestja ali mesta na debelo zidati stanovanjske bloke? Isto se dogaja v Devinu!

Zakaj mora biti naš človek vedno žrtvovan, enkrat za zaščito Krasa, drugič za ohranitev obstoječih vasi, medtem ko se načrtujejo vpadnice (Barkovlje in Katinar-Sv. Jakob), ki bi popolnoma spremeniile današnjo sliko teh krajev. Mora vedno le naš človek žrtvovati in biti žrtvovan?

To so vprašanja, na katera se bomo v našem časopisju ponovno vrnili, ker nam pač ni vseeno, da naše vasi razpadajo, ker domačini bežijo iz starih hiš, ki se jih ne da niti popravljati več, in se vseljujejo v mesto, kjer se znajdejo v nevarnosti za hitrejšo asimilacijo. d.a.

Ljudje

Ivan Peterlin je diplomiral na visoki šoli za telesno vzgojo v Rimu.

Boris Gombač je diplomiral na filozofski fakulteti v Ljubljani iz zgodovine in sociologije.

Aljoša Žerjal, znani filmski amater, je na natečaju »Trofeo Trieste«, ki ga je priredil Tržaški filmski klub, dosegel najvišje priznanje s filmom »Nove medaglie d'oro per cinque ragazze del Kras« (Dve zlatih kolajni za dekleta Krasa); s pokali so nagradili še pet drugih tekmovalcev, med temi Marjana Jevnikarja za film »Prometna revolucija«.

Autobusna zveza z Gročano

Pesek in Gročana sta tako rekoč odtrgana od ostalih krajev. Odkar je namreč podjetje SAP ukinilo svoje proge, sta ti dve vasi dejansko osamljeni, ker se avtobus ustavi le v Bazovici. Zainteresirano prebivalstvo je že večkrat zahtevalo, naj se avtobusna proga podaljša do Peska in Gročane, vendar so bile te prošnje do sedaj brezuspešne. Zelo luudo je seveda za šolsko mladež in delavstvo, ki mora peš ali kolo dragoče v nekaj kilometrov oddaljeno Bazovico; zato je prebivalstvo sklenilo energično nastopiti pred občinskimi in deželnimi oblastmi.

Njih težnje so občinski svetovanci Slovenske skupnosti v občini Dolina seveda takoj podprli. Prav tako pa se je zavzel zanje deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Stoka, ki je s tem v zvezi imel daljši razgovor z deželnim odbornikom Cociannijem, kateri odgovarja za resor prevoznitva. Slednji je obljubil svoje posredovanje. Pričakujemo, da bo ta zares težki problem za Pesek in Gročano kmalu uspešno rešen.

Občni zbor Slov. kult. kluba

V soboto 30. novembra je imel Slovenski kulturni klub v Trstu letni občni zbor. Najprej je spregovorila predsednica, ki je povedala nekaj uvodnih besed, nato je tajnica podala pregled celotnega delovanja kluba v preteklem letu. Sledilo je še poročilo blagajničarke. Po razrešnici starega odbora so bile na vrsti volitve. Izvoljeni so bili: Tanja Rebula, Marija in Veronika Brecej, Barbara Lapornik, Evelina Jeza, Aldo Žerjal, Darko Rauber in Edi Dolenc.

Pismo Aleša Lokarja

Prejeli smo s prošnjo za objavo.

V vašem cenjenem listu ste 21. novembra objavili poročilo »Manjšina brez zemlje« o debatnem večeru, ki ga je organizirala Slovenska prosveta v ulici Donizetti v Trstu dne 18. novembra.

Oglašam se zato, ker so na tem večeru nekateri govorniki in sedaj vaš poročevallec tudi v vašem listu podali moje misli in izkrivljeni obliki, ki nikakor ne odgovarja tekstu in konceptu referata, ki sem ga podal na občnem zboru Slovenske skupnosti.

Nikakor ni res, da bi moja stališča »puščala ob strani narodnoobrambni odpor manjšine proti izgubljanju svojega ozemlja«, da bi moji pogledi »prepuščali manjšino usodnemu razvoju sistema socializacije«. To so nesmisli, ki jih nisem nikjer izrekel ali zapisal in ki jih danes izrekajo tisti, ki se postavljajo na apriorno stališče političnega nasprotovanja, jasni in razvidni resnici navkljub. To sem na omenjenem debatnem večeru tudi povedal. A to se vašemu poročevalcu očitno ni zdelo omembe vredno.

Tudi dr. Vremec, ki sem ga sam poslušal, ni na tisti okrogli mizi nikoli izjavil, da je rujno »prehajanje naših ljudi v tržni mehanizem, ki ga vsekakor obvlada italijanska večina. V zameno za zemljo, naj bi Slovenci dobili nekaj mest v organih raznih ustanov, ki si prilaščajo odločanje o naši usodi.«

Ponavljam, in rad bi zaradi neke osnovne etike, ki mora vladati v vsaki dialektiki, tudi politični, da to pismo objavite, če ste že objavili omenjeno poročilo, da kaj takšnega nisem nikjer napisal, rekli ali mislil ter da so takšna izkrivljanja le orodje v rokah ljudi, ki mrzlično iščejo polemiko v našem delu in pisanju zadnje-ga časa.

V referatu na občnem zboru Slovenske skupnosti sem imel samostojno poglavje o problemu socializacije, ki je splošen pojav, katerega danes nihče ne more zanikati in ki prizadeva tudi nas Slovence. Razmišljal sem enostavno o tem, kakšen odnos naj Slovenci zavzemamo do tega pojva. O zemlji sem spregovoril v drugem poglavju, tam, kjer pišem o gospodarstvu, saj je zemlja še zmeraj osnovna gospodarska dobrina zamejskih Slovencev, kar je, med drugim, pred leti pisal tudi dr. Berdon. Iz tega koncepta izhajajoč sem razmišljal o tem, kako naj Slovenci najučinkoviteje to dobrino upravljamo in ohranimo.

Ce se vam zdí potrebno, sem rad pripravljen še nadalje prispevati k razčiščenju tega problema tudi v vašem cenjenem listu, ker mi je rešitev tega osnovnega vprašanja bolj pri srcu kot osebna polemika ali uveljavljanje osebnih pogledov za vsako ceno.

Na koncu bi rad še pribil, in tu bom konkretno, kakor je bil dr. Berdon na že omenjenem večeru, ko je izjavil, da rad poimenuje ljudi, s katerimi stopa v polemiko z inenom in priimkom, da zamejski Slovenci prav dobro poznamo vlogo, ki so jo v preteklosti igrali določeni krogi in ljudje v zvezi z razlaščenjem slovenske zemlje, ki je sploh ni primerjati recimo z najino vlogo (mojo in Vremčovo), ko danes o teh rečeh »teoretično« razmišljajava (teoretično sem dal med navednice, ker je to v obeh nekaterih izredno negativno). Kakor pravi neki pregovor: S kakšne prižnice prihaja ta pridigal?

Trst, 23. novembra 1974

Aleš Lokar

»Katoliški glas« v vsako slovensko družino!

KNJIGE GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE ZA LETO 1975

Goriška Mohorjeva družba je pripravila za leto 1975 knjižni dar, ki obsega:

1. **KOLENDAR ZA LETO 1975.** V okusno opremljeni knjigi utriplje življenje zamejskih Slovencev, kot ga opisuje kopica prikazov, člankov in razprav, leposlovnih spisov in pesmi, slik in zgodovinskih listin.

2. **Marijana Kanduš: NA OBALAH MORJA.** Povest iz življenja primorskega dekleta. Zgodba o trpljenju, ljubezni in odpuščanju.

3. **Dr. Andrej Kobal: SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE. I. del.** Strani 404. Primorski rojak, ki se je s trdim delom visoko dvignil: časnikar in dramaturg, univerzitetni profesor, psihološki sodelavec v Pentagonu (vojno ministristvo) v Severni Ameriki in član medzavezniške komisije za Bolgarijo pripoveduje o svojem presenetljivem delu. Knjiga bo vzbudila velik odjek tudi v širši javnosti.

Kot izredna knjiga proti doplačilu bo še:

4. **Dr. Janez Jenko: DRUŽINSKA SRECA.** Avtor riše doživlja je in skušnje, ki jih duhovnik srečuje ob vernikovih problemih ljubezni, družine in vzgoje. Priče iz življenja bodo bralce pretresle.

Odbor GMD prosi poverjenike, naj brž ugotovijo število naročnikov in mu sporočijo, koliko izvodov mohorjevsk želijo.

FRANK BUKVIC

Jetniški brivec

7

»Ce ti snoči ne bi prinesel žganja v taborišče, danes ne bi bila v temnici.« je rekel glasno.

»Mater ti pijano, navsezadnje si še upaš reči, da sem jaz kriv, ker so te zaprli.« se je razhudil Langoš in preslišal strazarja, ki je stopil pred vrata. Šele ko so zarožljali zapahi, ga je slišal in utihnil.

»Langoš Bela, na zasliševanje!« je poklical strazar kratko.

»Za njim bodo pa mene zaslišali.« je mislil Metelka. »Samo naj me ne tepejo, vse drugo bom prenesel.« se je bal. »Kaj naj jim rečem? Pijan sem bil, pa se ničesar ne spominjam. Mogoče pa me ne bodo topli. Končno sem jih bril in strigel. Verena se bodo kmalu naveličali. Veren ni izučen brivec. Tako drži britev v rokah, kot če bi odiral zajca. In kakšna strnišča pušča na bradi! Divjačina bi se lahko skrila v njih. Strazarji ga bodo kmalu pre-

gnali. Še veseli bodo, da imajo mene. Še prosil me bodo, naj se vrnem.« se je pogovarjal Metelka sam s seboj na glas.

Snoči je snedel samo nekaj žlic fižola, drugo pa pustil kariju, ki je vedno željno čakal na ostanke. Ko je Kari pojedel svoj in njegov fižol, je odšel k vodovodu, da umije skodele. On pa si je medtem prižgal cigareto, sedel na svojo posteljo in kadil v globokih požirkih, zadovoljen, da je gospod, ki ima svojega slugo. Kari mu ni nosil samo jedi in pomival njegove skodele, temveč opravljal tudi druge posle. Hodil je zanj po vodo, čistil mu čevlje, pral perilo, pometal postrizene lase in vsako jutro pognril posteljo.

Zmračilo se je. Izpod ležišče se je dvigala tema. V baraki je šumelo kot v čebelnem panju. Od vrat se je nenadoma razlegel Lucianijev rezki glas, ki je klical jetnike v zbor. Metelka je bil oproščen tudi te nadloge.

Zbora še ni bilo konec, ko je prišel Langoš in nasproti njega utrujeno sedel na svoje ležišče. Langoš ga je vsaki večer, kadar se je vrnil z dela, pozdravil. Snoči pa je zaman čakal na njegov pozdrav.

Gledal ga je, da bi ugotovil, kaj je vzrok njegovemu molku, dokler ni opazil, da se Langošev suknič na prsih sumljivo boči.

»Kaj imaš pod sukničem?«
Langoš se je namesto odgovora samo skrivnostno smehljaj.

»Kaj imaš?«
»Ugani!«
»Kruh.«
»Pa še nekaj.«
»Slanino.«
»Nekaj bolj veselega.«
»Žganje.«

»Ugani!,« je rekel Langoš, potegnil steklenico na dan in jo stresl. Metelka je kljub temi videl, kako se je na žganju napravil venec.

»Pristna domača slivovka.« je rekel Langoš in pomolil steklenico Metelki pod nos.

»Prodaj?«
Metelka je vedel, da se Langoš rad pogaja in pusti prositi in da bosta na kraju le sklenila kupčijo.

»Zakaj mi ga pa potem kažeš, ako ga ne prodaj. Po čem je kruh?«

»Tudi kruha ne prodam. Jutri ne pojdem na delo. Sam ga bom pojedel.«

»Dvajsetaka ti dam zanj.«

»Požvižgam se na denar. Od denarja ne bom sit. Ne tukaj v taborišču, kjer ni kantine.«

»Trideset.«
»Tudi za sto ne.«
»Polovico ga prodaj.«
»Niti rezine ne.«
»Potem pa me piši v kapo,« se je napravil Metelka užaljenega.

»Kaj je bilo za večerjo?«
»Fižol.«

»Ali nisi sit? Fižol je vendar redilen.«
»Kruha hočem, dišečega kmečkega kruha in kozarček slivovke. Vsaj eno rezino mi ga odreži in šilce žganja mi natoči. S tobakom plačam oboje.«

»Kruh in žganje za tobak! Si znorel? Kruh in žganje dasta moč, tobak jo vzame.« Langoš je nekaj časa molčal, potem pa rekel: »Se bova zmenila. Daj mi tobaka, da si zvijem cigareto!«

Metelka mu je brez besede porinil pod nos tobacnico in papirčke.

»Ne rabim papirčkov, kar v časopisni papir bom zvil.«
»Časopisni papir grize grlo,« je pripom-

nil Metelka. Ce bo Langoša peklo grlo, za to mu ni bilo mar, bal se je le za tobak, da si Langoš ne bi zvil predebele cigarete. Langoš si je res odtrgal velik kos časopisnega papirja, ga zmečkal, naložil nekaj tobaka, oslinil papir in si zvil kot smotka debelo cigareto. Ko jo je prižgal, je časopisni papir zagorel z velikim plamenom in vrvel na strop in na ležišče pošastne sence.

Medtem so se z zbora vrnili jetniki in prižgali luč. Langošu, ki ves dan ni kadil, se je od kajenja kar zavrtelo. Razživele so se mu misli, oči so veselo gledale v svet.

»Zavojček tobaka za hleb,« je poskusil Metelka, ko je opazil blagodejni vpliv nikotina.

»O tem bi se dalo govoriti.« Langoš je potegnil iz platnene torbe hleb in ga vrtel v rokah.

Metelku so se ob pogledu na zlato-pečeno krušno skorjo nabrale v ustih slin, da bi pljunil na tla.

»Žganje ti prodam.«
»Od žganja ne bom sit.«
(Drugič naprej)

Koncert v čast sv. Cecilije

Na čast sv. Cecilije, zavetnice cerkvene glasbe, je bil v sredo 27. novembra zvečer zborovski koncert v cerkvi sv. Ignacija v Gorici. Sodelovali so mestni zbori. Nastopilo je šest zborov pred zelo številnim občinstvom, ki je napolnilo veliko baročno cerkev na Travniku. Posebej je treba poudariti veliko udeležbo mladih ljudi, kar priča, da zborovsko petje priteguje tudi mladino. Med petimi dirigenti so bili trije Slovenci.

Prvi je nastopil moški zbor »C.A. Seghizzi« ki ga vodi Cesarina Gherardini in zapel dve Seghizzijevi: Confirma hoc in Mandi o Tiare ter Kotkevo Jesu dulcis. Mešani slovenski zbor »L. Bratuž« je vodil Stanko Jeričijo. Zapel je dve Gallusovi: Regali ex progenie in Beati estis ter slovensko Kovačevo: Svet si ti, Gospod. G. Jeričijo je vodil tudi italijanski mešani zbor »Sant'Ignazio«, ki je zapel tri latinske pesmi.

Mešani zbor »Ufijaj« je pod vodstvom Jožice Lasičeve odpel dve latinski Marijini pesmi, Schubertovo »Heilig, ist der Herr« in rusko uspavanko v Moserovi harmonizaciji. Fr. Valentinčič je vodil zbor »Občinskih uslužbencev«, ki so zapeli dve verski latinski pesmi in eno ameriško črnsko duhovno pesem. Moški zbor »M. Sabotino« je vodil U. Perini. Zapel je eno italijansko, eno furlansko in eno latinsko. Številno občinstvo je znalo nagraditi s poskanjem poštvalne pevce in pevke, ki so se bolj ali manj dobro izkazali. Pe-

je našel poslednji dom prav tako na našem pokopališču.

V priložnostni pridigi je domači g. župnik podčrtal, da je bilo življenje pokojnice prepleteno z delom in molitvijo. Ustvarila je lep lik krščanske matere. Bog daj, da bi taki liki nikdar ne izginili iz naše sreče!

Med pogrebno mašo je ubrano prepeval moški zbor »Mirko Filej« pod vodstvom Zdravka Klanjščka.

Sinu Stojkotu, hčerama Dragi in Nadi z družinama izrekamo občuteno sožalje.

Četrtoletja v službi cerkvene glasbe

Letos na prvo adventno nedeljo je poteklo 25 let, kar je Herman Srebernič prevzel službo organista v Števerjanu in ji ostal zvest do danes.

S svojimi starši je prišel leta 1945 iz Medane v Gorico, kjer se je družina nastanila pri Sv. Roku. Mladi Herman je imel za glasbo veliko veselje. Kot samouk se je v njej izpopolnil do tolike mere, da je danes uspešen organist in pevovodja.

Ko se je leta 1949 prejšnji organist v Števerjanu Alojz Koren odpovedal svoji službi, je poln mladostnega zanosa stopil na njegovo mesto Herman Srebernič. Prva leta je moral hoditi iz Gorice za vsako vajo in službo božjo, dokler si ni kasneje ustvaril družine in lastnega doma v Števerjanu. Koliko požrtvovalnosti in darovanja časa so zahtevala zanj že ta leta!

Herman Srebernič je vztrajen optimist, ki ga ne stre nobena težava in ne zlomi

Večer slovenske in italijanske pesmi v Ronkah

V soboto 30. novembra je bil v kino dvorani v Ronkah večer slovenske in italijanske pesmi, ki so ga priredili PD »S. Kosovel« iz Ronk, Pro Loco prav tako iz Ronk in SPZ.

Ob nabitno polni dvorani so nastopili tamburaški zbor »Biserica« iz Reteč pri Skofji Loki, pevski zbor »Jezero« iz Doberdoba in zabavni ansambel »L. Hlede« s slovenske strani, z italijanske pa zbor »G. Verdi« iz Ronk in »Corale Sant'Ambrogio« iz Trziča.

Tamburaši iz Reteč so isto popoldne nastopili s samostojnim koncertom tudi v Standrežu. To je bila precejšnja novost, saj so te vrste nastopi postali že kar redki.

Kult. večer o Češki in Poljski

V nedeljo 24. novembra je PD »Standrež« priredilo v župnijski dvorani v Standrežu zanimiv kulturni večer o Češki in Poljski. Predavatelj dr. Damjan Paulin je prikazal kulturno bogastvo in zanimivosti Prage, Brna in drugih čeških krajev. Na Poljskem smo si ogledali nacistično taborišče Auschwitz, ki je še skoraj v celoti ohranjeno, da si človek lahko ustvari jasno sliko o grozodejstvih, ki so jih nacisti tam počenjali. V lepah barvnih posnetkih smo občudovali še Bratislavo, nekdanjo poljsko prestolnico Krakov ter znano božjo pot Cestohovo.

OBVESTILA

Božična številka našega lista bo izšla v dvojnem obsegu v četrtek 19. decembra. Prosimo naše organizacije, ustanove, društva in podjetja, da za to številko pravčasno pripravijo svoja božična in novoletna voščila.

Nabirka za naše zavode bo kot običajno na kvartno nedeljo v adventu, tj. 22. decembra. Dušne pastirje prosimo, da jo oznanijo in vernikom priporočijo.

Ravnateljstvo nižje srednje šole v Gorici, ul. Randaccio 10 sporoča, da bo v torek 10. decembra ob 18. uri v šolskih prostorih roditeljski sestanek. Vabljeni so starši in njihovi namestniki.

Slovensko akademsko društvo SKAD - Gorica vabi na literarni večer, posvečen tržaškemu pesniku Aleksiju Pregarcu, ki bo v ponedeljek 9. decembra ob 20.30 v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici. Pesnik bo predstavil svojo prvo pesniško zbirko »Poezije«.

Ravnateljstvo gimnazije-liceja »Primož Trubar« v Gorici sporoča, da bo v četrtek 12. decembra roditeljski sestanek v risalnici učiteljskega v ul. Croce 3, ob 18. uri. Vabljeni starši in njihovi namestniki.

Seja Zveze slov. katol. prosvete bo v ponedeljek 9. decembra ob 20.30 na sedežu v Gorici, Drevored XX. septembra 85. Društva naj pošljejo svoje zastopnike.

Delovni šolski odbor v Gorici vabi vse člane šolskega odbora na sejo, ki bo v torek 10. decembra ob 20. uri v prostorih SKGZ, ul. Malta 2. Govor bo o delegiranih dekretih.

Trgovska šola v Gorici vabi starše in njihove namestnike na roditeljski sestanek, ki bo v ponedeljek 9. decembra ob 18. uri na sedežu šole.

Ravnateljstvo učiteljskega »Simon Gregorčič« v Gorici sporoča, da bo v sredo 11. decembra roditeljski sestanek v risalnici učiteljskega, ul. Croce 3, ob 18. uri. Vabljeni starši dijakov učiteljskega in tečaja za otroške vrtarice.

Združeni tolminski pevski zbori, otroški in mešani, bodo nastopili na Mirenskem Gradu v nedeljo 8. decembra ob 3. uri popoldne. Tragična preteklost tolminskih puntarjev bo ta dan, ki sovpada s praznikom Marije Brezmadežne, povezana z vero v božje varstvo in Marijino pomoč.

Predstavitve nove knjige »Pot iz planin«, katere avtor je Rafko Dolhar in jo je v teh dneh izdala »Mladika«, bo prihodnji ponedeljek 9. decembra v ul. Donizetti 3/I ob 20.15. Večera se bo udeležil tudi sam avtor. Večer prireja Društvo slovenskih izobražencev v Trstu.

Dušnopastirski tečaj za zamejske in zdomske duhovnike bo prihodnje poletje v Celovcu in sicer od 18. do 20. avgusta.

★ **Popravljamo.** V zvezi s člankom v zadnji številki našega lista »Praznovanje sv. Katarine na Peči« je nastala neljuba pomota, za katero se pevkam s Peči vljudno opravičujemo. V članku je rečeno med drugim, da moški s Peči sodelujejo v mešanem pevskem zboru, ki ga že več let vodi neutrudni Zdravko Klanjšček. Pravilno bi se moralo glasiti takole: Tako moški kot ženske s Peči sodelujejo pri omejenem mešanem pevskem zboru.

To se lahko zgodi tudi nam

»Il Cittadino«, katoliško usmerjeni dnevnik, ki je v Genovi izhajal nad sto let, je bil prisiljen prenehati izhajati. Ni zmožen velikih finančnih bremen, ki so zadnje čase združene z izdajanjem časnikov.

Tudi naš list je letos zaključil svoje izhajanje z negativno bilanco. Ponovni dvig cen papirja, stroškov v tiskarni in poštneine je povzročil velik deficit, ki znaša poldrugi milijon lir. Še eno tako leto, pa bo »Katoliški glas« umolknil za vedno.

Nujno smo zato prisiljeni povečati v prihodnjem letu naročnino za 50 % (na 6.000 lir), posamezno številko pa od 100 na 150 lir. Pa to še ne bo dovolj. Potrebni bodo še velikodušni darovi.

Ko vidimo, koliko darujejo naši ljudje ob raznih priložnostih za misijone, za naše zavode, za lačne po svetu, bi si želeli, da bi imeli vsaj delček razumevanja tudi za naš list. Brez teh darov ne bo šlo. In menimo, da je v skupnem interesu, da list izhaja naprej. Vse naše kulturno, cerkveno in narodno življenje bi obnemelo, če bi list prenehal izhajati.

Prosimo zato velikodušna srca, da v novem letu ne pozabijo na naš tako potreben list »Katoliški glas«!

Pastirček štev. 3

Decembrska številka prinaša opise pozne jeseni ter sestavke o sv. Miklavžu in o božiču. Za ta lepi praznik so v navadi razne prireditve s kakšno igrice ali prizorčkom. Zato je v tej številki objavljen božični prizorček »Pri pastirčkih« ter igrice Tončke Curk »Materin najlepši božič«. Božič bomo lepo obhajali, če bomo storiili kako dobro delo. Na to nas spominja članek skavtinje Ciklame »Ali znamo ljubiti?« in tudi poročilo o srečanju strežnikov na Opčinah.

Ivo je zapisal, kako je bilo v Rojanu, ko je obiskal tamkajšnjo skupino otrok in njih kateheta g. Zorkota. Pesmi z božično vsebino so prispevale Ljubka Sorli, Zora Saksida in Tončka Curk. Zora Saksida je napisala še pesem »Mrz«, ki jo je uglašil Zorko Harej.

Zelo pridni so otroci nekaterih krajev v pisanju pisem. Toliko je bilo prispevkov za to številko, da je za zgodbo v nadaljevanjih o Krvničku zmanjkalo prostora. Tudi na uganke so se mladi bralci z navdušenjem spravili in jih rešili. Vse to je dokaz, da ima »Pastirček« že velik krog bralcev in prijateljev. Pa to tudi zaslužil! - jk

DAROVI

Za slovensko duhovnijo v Gorici: v spomin in zahvalo ob prvem lepo uspelem misijonu N. N. 10.000 lir.

Za glasbeno šolo na Placuti: David in Ivan 10.000 lir.

N. N., Pevma: za cerkev v Skopju 3.000, za slovenske misijonarje 4.000, za lačne po svetu 3.000 lir.

B.L. iz Gorice daruje za Alojzijeviće, Zavod sv. Družine in Katoliški dom po 5.000 lir.

V počastitev spomina pok. Zofije Mazona so darovali: Justina Komjanc po 5.000 lir za Zavod sv. Družine in za Alojzijeviće; za breginjsko cerkev družina Lenkič 20.000 in za slovensko župnijo v Gorici hčerka Kristina 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Veronike Malič daruje družinski prijatelj 10.000 lir za pečansko cerkev.

Za svetoivonski Marijin dom v Trstu: ob smrti polkovnika Ernesta Ipavec darujejo sestra Ema 10.000; Marija Bizjak 5.000; sestra Ema za reveže 10.000 lir.

Za mladinski dom v Boljuncu: namesto cvetja na grob Rudija Ota daruje skupina boljunskih žen 10.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: botra Hollstein-Dolenc Marija ob tretji obletnici smrti Ninčija Uliana 3.000; Pepka in Marija Dolenc namesto cvetja na grob I. Termine 5.000; Sosič Marija 5.000 lir; v nabiralniku 1 USA dolar.

Za cerkveni zbor - Opčine: Marija Nussdorfer-Sosič 5.000; Marija Sosič-Drnjakotova 5.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N. v spomin vseh pokojnih 20.000 lir.

Zahvala

Nekateri prijatelji v Gorici so mi kupili harmonij. Njihova želja je, da bi mi bil v moji bolezni v uteho in razvedrilo. Zelo sem ga vesel. Prisrčno se zahvaljujem vsem.

Franc Valentinčič, bivši organist v Pevni

RADIO TRSTA

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45. Dejsstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 8. do 14. decembra 1974

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Komorna glasba. 11.15 Mladinski oder: »Čudežna cvetka«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Glasbena skrinja. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj. 14.30 Nedeljski vestnik. 16.00 Sport in glasba. 17.00 »Marijin mesec«. 17.45 Nedeljski koncert. 18.45 Folk iz vseh dežel. 19.30 Zvoki in ritmi. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Sodobna glasba. 22.20 Pesmi za vse okuse.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Baročni orkester. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Glasba v noč.

Torek: 11.35 Pratika. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Ksaver Meško. 19.25 Za najmlajše. 20.35 H. Berlioz: »Benvenuto Cellini«, opera. 22.00 Nežno in tiho.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Koncert. 19.10 Družinski obzornik. 19.30 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert. 21.40 Pesmi brez besed.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Skladateljji naše dežele. 19.10 Italijansko gledališče v Ljubljani. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Samota«. Drama. 21.20 Skladbe davnih dob. 21.45 Sprostitve ob glasi.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Sodobni italijanski skladatelji. 19.15 Pripovedniki naše dežele. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 20.40 V plesnem koraku.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Concertisti naše dežele. 19.10 Ziga Zois. 19.20 Pevska revija. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Scabiosa Trenta«. 21.30 Vaše popevke.

***** **V petek 6. decembra ob 19. uri** bomo v župnijski dvorani v Doberdolu počakali sv. Miklavža. Otroci ga bodo počastili z igrice

MAJA IN NUMI PRICAKUJETA SV. MIKLAVŽA

Ob tej priložnosti prosijo starše in vse ostale, da bi jim pomagali k čim lepši proslavitvi njihovega praznika; pričakujejo seveda tudi veliko ploskanja. Vsi lepo vabljeni!

LJUBLJANSKA TV

Spored od 8. do 14. decembra 1974

Nedelja: 9.25 Svet v vojni. 10.15 Otroška matineja. 11.15 Kmetijska oddaja. 12.05 Nedeljsko popoldne. 16.40 Košarka Olimpija: Bosna. 18.15 Vidocq, film. 20.00 Clo vck in pol. 21.35 Sportni pregled.

Ponedeljek: 17.30 V znamenju dvojčkov. 18.05 Na sedmi stazi. 20.05 »Virtasen Masa«, finska drama. 21.30 Kulturne diagonale. 22.00 Po Franciji, film.

Torek: 17.40 Tiktak. 18.10 Življenje v gibanju. 18.40 Ne prerezite. 21.05 »Sence izginjajo opoldne«, nadaljevanka.

Sreda: 17.25 »Vikings«. 18.05 Po sledah napredka. 20.50 »Steklena menažerija«, film. 21.50 Ansambel Design.

Četrtek: 17.35 Bratovščina Sinjega galeba. 18.20 Svet v vojni. 20.05 Dimitrije Turovič. 21.10 Beograd, mesto na rekah.

Petek: 17.20 Veseli tobogan: Dobrovo v Goriskih Brdih. 18.05 Srečanje oktetrov. 18.50 Onesnaženje morja. 20.10 »Velika ljubezen«, film. 21.40 Harlem.

Sobota: 12.25 St. Moritz: Smuk za moške. 16.40 Košarka Beograd: Metalac. 18.25 »Pellerinova hči«, film. 20.00 Chaplin. 20.30 Festival pesmi. 22.10 Pot v Hollywood.

OGLESI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

vabi na nastop mladinskih pevskih zborov

MINICECILIJANKA

ki bo v Katol. domu v Gorici v nedeljo 8. decembra ob 16. uri. Nastopili bodo mladinski zbori in skupine: »Kekec« iz Gorice, Podgora, Standrež, Števerjan, Rupa-Peč, Vrh, Doberdob in Zgonik

smi so bile skoro vse z versko vsebino, razen dveh. Izmed 19 skladb, ki so jih zbori zapeli, je bilo kar 12 latinskih, ena slovenska, ena nemška, ena furlanska, ena ameriška in tri italijanske.

Sestanek šolskega odbora v Gorici

2. decembra se je sestel šolski odbor, ki ga sestavljajo predstavniki slovenskih političnih in kulturnih organizacij in šolskega sindikata ter pretresal o delegiranih dekretih (zakon št. 477 z dne 3. 7. 1973), zlasti v odnosu do naše manjšinske šole.

Navzoči so bili mnenja, da delegirani dekreti niso taki, da bi štitiili naše šolstvo; saj so jih parlamentarci in vlada sestavili, ne da bi vprašali za svet politične in kulturne predstavnike naše manjšine. Zlasti je negativna okolnost, da bo v okrajnem šolskem svetu imela slovenska manjšina le predstavnika učnega osebja in staršev, in sicer v razmerju 1/4 oziroma 1/5 (čl. 34), nobenega zastopstva pa med voditelji šolskih zavodov, med sindikalisti, med predstavniki kulturnih organizacij in med občinskimi predstavniki.

Zato je šolski odbor sklenil, da se bo pritožil pri pristojnih oblasteh in zahteval — tudi na podlagi čl. 10 omenjenega zakona — avtonomen slovenski okrajni šolski svet za Goriško ali pa v povezavi s prav tako avtonomnim svetom na Tržaškem. V takem primeru bi slovenski okrajni šolski svet postal deželni in se zavzel za potrebe slovenskega šolstva na deželni ravni.

Glede bodočih izvolitev nekaterih organov, ki jih predvidevajo delegirani dekreti, se bo šolski odbor zavzel za enoten nastop, tj. da ne bi bili seznamni kandidati politično, ideološko, socialno ali kakorkoli obarvani; zlasti pa, da bodo kandidirale osebe, ki žanjejo zaupanje in so voljne aktivnega sodelovanja v prid naše šole.

V bližnji bodočnosti bodo volitve za naslednje organe: razredni dijaški zbor, razredni zbor staršev, razredni ali medrazredni svet, okrajni svet za osnovne šole.

Peč

V soboto 30. novembra smo pospremili k zadnjemu počitku Veroniko Malič. Učakala je visoko starost 87 let. Bila je žena tudi že pokojnega Franca Maliča in sva-kinja salezijanskega duhovnika Maliča, ki

nobeno nasprotovanje. V teku 25 let je marsikaj doživel; bili so časi, ko mu je pevski zbor bil vir notranjega zadovoljstva, pa spet časi, ko mu je povzročil velike bolečine. Toda Herman ni klonil. Njegov pevski zbor je vedno znova zaživel.

V teku svoje orglarske službe je naučil že nad 300 pesmi; nekaj velikega je bil samostojni pevski nastop, ki ga je kmalu po prihodu v Števerjan 3. septembra 1950 sam pripravil. Tedaj so nastopili otroški, mladinski, moški in mešani zbor. Kar 30 pesmi so odpeli. V času 25 let je tako vzeljil nad sto pevcev.

Letos se je zbor, ki ga vodi, udeležil Cecilijanke v Gorici in uspešno zastopal Zvezo slovenske katoliške prosvete v Gorici na reviji tržaških cerkvenih pevskih zborov v Trstu.

Upravičeno smo vsi dolžni dati ob 25-letnici zveste službe Hermanu Sreberniču vse priznanje in se mu zahvaliti za opravljeno delo. Vemo, da ga bo še vnaprej ljubezljivo vrlil, kajti za Hermana je zvestoba osnovni zakon življenja. - jk

Širite »Katoliški glas«

Vrh sv. Mihaela

Končno je dobila tudi naša vas svojo avtobusno zvezo tako z Gorico kot s Trzičem. Poslužujejo se je tako naši delavci kot dijaki in ostali vaščani.

Potreba po avtobusni zvezi se je čutila že več let; posebno so jo pogrešali dijaki, ki obiskujejo višje šole v Gorici. Zato smo si zlasti občinski svetovalci z Vrhva prizadevali, da bi se zadeva ugodno rešila. Trkali smo na vrata raznih uradov in posredovali pismeno in ustmeno, a brez uspeha. Zadnje upanje je bila naša pokrajinska odbornica Marija Ferletičeva. Res, v svojem upanju nismo bili prevarani.

Nima več pomena ponovno pisati, kako je zadeva potekala, saj je Katoliški glas 14. novembra o tem podrobno poročal in za tem mesečno glasilo goriške SDZ »Naša pot« št. 3.

Kot občinski svetovalec in kot prebivalec naše vasi se želim na tem mestu zahvaliti vsem, ki so na kateri koli način pripomogli, da ima Vrh sedaj svojo redno avtobusno povezavo z Gorico in Trzičem. - Remo Devetak